Glas zaveznikov

Leto I - Št. 127

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 2 liri

TRST, četrtek 15. novembra 1945

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 8 - Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter višine (širina ena kolona): trgovski L. 7, mrtvaški L. 18 (osmrtnice L. 36), objave L. 9, finančni in pravni oglasi L. 12. V vsebini lista (tekstni oglasi) L. 12. Davek ni vštet. Plačljivo vnaprej. Oglase sprejema izključno: S. P. I., Società per la Pubblicità in Italia, Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 2 (zaostale L. 4). Rokopisov ne vračamo.

JAPONSKA POD ZAVEZNIŠKO UPRAVO

NA POTI V DEMOKRACIJO

Priprave za prve svobodne volitve - Prevzgojitev japonskega naroda v duhu svobode je cilj zavezniške uprave

Washington, 15. novembra

Ameriški zunanji minister James Byrnes je včeraj javil, da Združene države niso mogle sprejeti predloga Sovjetske zveze o ureditvi skupnega nadzorstva na Japonskem. Razlog za to je bila zahteva, da nadzorstveni svet sklepa soglasno o vsaki odločitvi, na čemer Sovjetska zveza vztraja. Podčrtal je, da nadzorstveni svet v Berlinu zaradi takšne soglasnosti pri odločitvah sploh ni mogel delovati v takšni obliki, kot bi moral.

Japonski ministrski svet bo za 27. november sklical japonsko skupščino na izredno zasedanje. Razpravljali bodo o reviziji volivnih zakonov in verjetno o njih ukinitvi, ker se Japonci pripravljajo na splošne volitve, ki bodo v prvih mesecih prihodnjega leta. Ministrski svet je tudi odobril preosnovo državne uprave.

Osebe iz bližnje okolice japonskega ministrskega predsednika barona Kiuro Šidehara so izjavile, da je baron med nedavnim razgovorom z generalom MacArthurjem obljubil, da bodo volitve proste kakršnega koli pritiska in da bodo «prve popolnoma svobodne volitve v vsej japonski zgodovini». Zasedanje skupščine bo trajalo 18 dni.

Zasedbene sile na Japonskem

General Robert L. Eichelberger je izjavil, da znašajo ameriške zasedbene sile na Japonskem in v južni Koreji skupno 460.000 mož, katerih število pa se bo v prihodnjosti zmanjšalo. Dejal je, da se ameriškim silam pri zasedbi Japonske pridružujejo tudi britanske, avstralske, sovjetske in morda tudi kitajske sile.

Za uničenje je ostalo še 600.000 ton streliva in močnih razstreliv, ki so vsa na Japonskem. Računajo, da bodo za uničenje tega materiala uporabili najmanj šest mesecev. Material je vreden milijardo dolarjev.

Največje tajno skladišče razstreliva so našli v podzemskih utrdbah južnega Honšuja.

Za odstranitev fevdalizma in militarizma

Neki dopisnik pri poveljstvu generala MacArthurja je po trimesečnem sodelovanju z zavezniško upravo izjavil, da ne bodo imeli Japonci lahkega življenja, dokler ne bodo zavezniki mogli sprejeti Japonsko med miroljubne narode.

Polagoma se zasedba Japonske nadaljuje — pravi dopisnik — treba pa je poudariti, da so najvažnejše naloge zasedbenih sil uničenje sistema, ki je odgovoren za nesreče v preteklosti. Istotako morajo zasedbene sile gledati, da bodo naredili iz Japoncev miren in demokratičen narod.

«To se more doseči s političnim poskusom: dobre vlade in vzgoje. Japonski narod smo že osvobodili zatiranja in militarističnega sistema ter mu dali varnost. To smo dosegli z ukinitvijo trustov, z odpravo diplomatskih organizacij, z jamstvom svobode izražanja in svobode tiska, vere in vzgoje. Odprava tajnih družb, militarističnega sistema in fevdalizma jamči, da svoboda ne bo več ogrožana in jo bo nova ustava skušala obvarovati za vedno.»

Dopisnik je dodal, da bodo bližnji ukrepi prekinili zveze, ki drže zdaj vklenjene poljedelce in njih družine, ki so trenotno v položaju, ki je zelo sličen tlačanstvu.

Za vzgojo naroda je potrebno, da zvedo za osnovne pojme demokracije. To je največje važnosti, da čuti japonski narod odgovornost in krivdo za grozno vojno, ki jo je dovolil in podpiral. Ko bo izvršena pravična kazen in se bodo naučili, da nasilje ne more imeti uspeha in ko bo omogočeno, da bo živel japonski narod kot svoboden narod, tedaj se bodo izpolnile Potsdamske določbe.

Zavezniški ukrepi

Glavni stan vrhovnega poveljnika MacArthurja je objavil, da je zahteval od japonske vlade, naj pripravi do 15. decembra podrobno poročilo o ukrepih, ki so jih podvzeli za zvišanje prehrane z ozirom na sedanji položaj in z ozirom na dolgoročna posojila, ki bi osamosvojila nekatere otoke.

V Tokio je prispel ameriški delegat za obnovo, Edwin S. Pauley. Dejal je, da ne more dati nekaj dni nobenih podrobnih izjav. Sedemnajst članov obnovitvene komisije je pričelo skupno s funkcionarji glavnega stana generala MacArthurja 9. novembra z delom; prihod Pauleya pa pomeni začetek razgovorov častnikov. Izjavil je, da predvideva, da bo do svojega odhoda lahko do dna preučil vprašanja, ni pa podal nobene izjave, koliko časa se bo v Tokio zadržal.

Japonska agencija «Kiodo» poroča, da je predlagala japonska vlada za 26. november sklicanje 89. izredne seje skupščine, ki je bila prvotno določena za 1. december. Istotako so predlagali, da bi dali skupščini večjo možnost odločanja o važnih stvareh, med katerimi je predlog o izpremembi volivnega zakona. Zaradi vztrajnih govoric o odstopu vlade so pomočniki ministrskega predsednika Šidehare odločno zanikali tako možnost in so dodali, da so «navdušeni» nad bližnjimi volitvami.

Po tiskovnih vesteh je oddelek za valuto obvestil japonsko finančno ministrstvo, da mora Japonska zvečati dva in polkrat predračun, ki ga je imela v mirnem času in to zaradi obvladanja inflacije. Omenjeni oddelek je poluradna ustanova in so jo ustanovili za izvršitev petletnega načrta o ureditvi vprašanja valute, ki že čuti inflacijo, ki jo je povzročila črna borza.

Razprava proti vojnim zločincem

«International News Service» poroča, da bodo sodile ameriške oblasti sedem članov japonske vojaške policije, med katerimi je tudi polkovnik Isama Marimoto. Obtožili so jih, da so obglavili ameriške letalce, ki so padli na otok Cebu.

Žene ameriških vojakov na Japonsko

General Robert L. Eichelberger, poveljnik osme severoameriške armade je izjavil, da skušajo ameriške oblasti najti možnost, da bi žene ameriških vojakov na Japonskem, sledile svojim soprogom.

Eichelberger dodaja, da je zaenkrat malo možnosti za izvršitev tega načrta, toda ta možnost bo večja, ko bo narastlo število prevoznih sredstev. Prednost bodo dali družinam častnikov in tistih, ki imajo za seboj že dolgotrajno službo v prekomorskih deželah.

Aretacija japonske vohunke

Po nepotrjenih vesteh, ki so jih dobili po radiu, so kitajske oblasti v Pekingu aretirale eno izmed najbolj znanih japonskih vohunk Jošito Kavajima, hčerko princa Su Šu, člana mandžurske cesarske hiše. Služila je japonskemu glavnemu stanu več kot 15 let in je pomagala pri invaziji v Mandžurijo, na Kitajsko in v Mongolijo.

Napadi kitajskih komunistov

Ameriške ladje izkrcavajo kitajske vladne čete - Orožje japonskih čet ne sme služiti za državljansko vojno

Tiencin, 15. novembra

«United Press» poroča, da so čete kitajske osrednje vlade pričele invazijo na polotok Šantung. Komunisti imajo v svoji oblasti obrežno področje, ki leži 450 kilometrov od Tiencina.

Kitajske vladne čete so se izkrcale iz ameriških ladij v Tsingtao, edinem pristanišču v Šantungu, ki ni pod nadzorstvom komunističnih čet. Reuterjeva brzojavka iz Čungkinga poroča, da se borijo štiri armade osrednje vlade proti komunističnim silam za posest prehoda preko velikega kitajskega zidu severno od Čingvangtao, ki je glavno pristanišče za izkrcanje zasedbenih čet v Mandžuriji. Druge vladne sile so v hudih obrambnih bojih s komunisti komaj dva kilometra daleč od mesta Šesivana.

Kakor poroča osrednja kitajska obveščevalna agencija, so komunistične sile napredovale v Šangtungu in Honanu. Razen tega so pričele ofenzivo proti utrjenemu mestu Pao Tang.

Japonsko orožje kitajskim komunistom

Ameriški veleposlanik na Kitajskem, Patrick J. Hurley, je izjavil, da so kitajski komunisti dobili orožje od Japoncev, ki so skusali «ustanoviti na Kitajskem ločeno vlado in uničiti vlado osrednje kitajske zvezne republike».

Hurley je izjavil, da imajo ameriške čete na Kitajskem trenotno nalogo sodelovati pri razoroževanju Japoncev, kar predstavlja «zaključno dobo vojne proti Japonski». Poslanik je dostavil: «Če bi zdaj dovolili, da bi Japonci svoje orožje predajali organiziranim tolpam hujskačev katere koli politične stranke, bi to pomenilo podaljšanje državljanske vojne na Kitajskem». Združene države nimajo na Kitajskem nobenih osvojevalnih načrtov in želijo, da si Kitajska sama izbira svoje voditelje. Združene države podpirajo stremljenje kitajskega ljudstva, da si samo ustanovi močno in enotno demokratično vlado».

Predlog za volitve na Ceylonu

Kolumbija, 15. novembra

W. Dahanajake, član državnega sveta, je zahteval v pismu, ki ga je naslovil na Reginalda Sorensona, Toma Druberga in ostale člane parlamenta, razpust sedanjega državnega sveta in razpis splošnih volitev na podlagi sedanje ustave, tako da bo mogoče novo ustavo, ki jo je ponudila britanska vlada, predložiti v odločitev narodu.

Dahanajake je eden izmed treh članov, ki so pretekli teden glasovali proti sprejemu nove ustave.

Odmevi srednjeevropskih volitev v britanskem javnem mnenju

Prvi komentar londonske radijske postaje Sovjetska popustljivost na Madžarskem - Totalitaristične tendence v Titovi Jugoslaviji

Trst, 15. novembra

Polkovnik Stevens, ki je že večkrat govoril o važnih političnih vprašanjih pred mikrofonom londonske radijske postaje BBC, je prebral sledeči komentar, katerega je potem prenašala radijska postaja A.I.S. v Trstu:

O volitvah v Jugoslaviji in na Madžarskem je preteklo toliko črnila, da so potek in volilne izide sprejeli nekateri z nekakšnim iznenadenjem.

V Jugoslaviji n. pr. so se vkljub temu, da je bil uspeh maršala Tita razumljiv že vnaprej, bali neredov, ker se je opozicija volitev vzdržala iz razloga, da volilni zakon ne daje svobode glasovanja nasprotnikom vlade. Nasprotno pa nobeno nasilno dejanje ni motilo volitev, ali bolje ljudskega glasovanja.

Na Madžarskem je bilo za trenutek videti, da bo maršal Vorošilov slekel mehke rokavice, ki so odevale njegovo železno roko ter ukazal volitve po samo eni skupni listi z vnaprej določeno razdelitvijo sedežev, kjer bi seveda komunisti imeli prevladujoč položaj, ki bi bil v velikem nesorazmerju z dejansko močjo stranke. Toda zasedbena oblast ni vztrajala pri svojem načrtu in so se volitve izvršile mirno po smernicah, ki so jih začrtali madžarski politiki ter tako prinesle parlamentarno večino stranki majhnih posestnikov, kar je bilo mogoče že vnaprej predvideti po zmagi te stranke pri občinskih volitvah v Budimpešti.

Gotovo je, da bi Sovjeti, ki imajo na Madžarskem daleč prevelike zasedbene sile, mogli vsiliti svojo volijo, če bi le hoteli.

Gotovo je, da bi jugoslovanska opozicija, čeprav ni organizirana in ne preveč številna, mogla povzročiti nemire ter motiti red, če bi se ji to zdelo koristno.

Mogoče ni preveč drzna trditev, da dogodki v Jugoslaviji in na Madžarskem pomenijo začetek popuščanja v razbeljenem političnem ozračju, ki težko visi nad vso vzhodno Evropo.

Te države so tisti del evropske celine, kjer se stiki med Sovjeti in zahodnimi zavezniki prav lahko spremenijo v spore. Kakršen koli znak mirnega urejanja, brez nasilja in pritiska, moramo z naklonjenostjo sprejeti in ga skrbno preučevati. Lahko rečemo, da bo nova madžarska koalicija vendarle morala hoditi v smeri, ki jo bo začrtala sovjetska oblast, prav tako lahko rečemo, da 99.99 in 100 odstotni volilni izidi v korist Titu v nekaterih volilnih okrajih Jugoslavije dišijo nekoliko po totalitarizmu, toda čuječnost in neprestana napetost javnega mnenja v Veliki Britaniji in Ameriki ne kaže nikakega popuščanja.

Čutimo nevarnost, da bi Sovjetska zveza dobila izključno gospodstvo nad velikim delom evropske celine, prav tako pa tudi nevarnost, da bi se mogle znova dvigniti hujskaške tiranije in rušilke miru.

V Veliki Britaniji bi mnogi rajše videli, da bi se v Jugoslaviji vzpostavila pristna parlamentarna vladavina s strankami, ki bi imele svoje popolnoma določene oblike in programe ter bi mogle vzajemno vplivati na izvršno oblast. Toda to ni bilo mogoče. Nasprotovanje glasovanju v korist Titu bi v sedanjih okoliščinah moglo izzvati nerede, državljansko vojno, premoč napadalnega in pustolovskega duha, duševno stanje, ki ne bi bilo nikakor koristno za ureditev težkih obmejnih vprašanj, brez katere ureditve se niti Jugoslavija niti Italija ne moreta čutiti mirni.

ZAPISKI

Zunanja politika Združenih držav

CORDEL HULL

Dne 9. aprila lanskega leta je imel takratni zunanji minister Združenih držav in letošnji Noblov nagrajenec Cordel Hull po radiu govor, v katerem je obeležil načela ameriške zunanje politike. V naslednjem prinašamo izvlečke iz njegovega zanimivega govora.

«Želim vam govoriti o zunanji politiki Združenih držav. Zunanja politika ni, kot nekateri domnevajo, tajnstvena igra, ki jo vodijo diplomati zunanjih ministrstev vsega sveta.

Zunanja politika pomeni nam osredotočenje in udejstvitev volje 135 milijonov ljudi, ki žive v deželah preko naših meja, in sicer v pogledu tistih ustavotvornih procesov, ki vodijo našo demokracijo.

Zaradi tega mora biti naša zunanja politika enostavna. Osnovana in vodena mora biti na koristih in smotrih ameriškega ljudstva. Naša zunanja politika ima kontinuiteto v svojih osnovnih namenih, ker koreni na tradiciji in težnjah našega ljudstva. Naravno je, da jo morajo voditi izkustva in nauki preteklosti; ob tej priliki je dobro, če se spomnimo besed sodnika Holmesa, ki je dejal: «Ena stran zgodovine je več vredna kot cel zvezek logike».

Iz naše nedavne zgodovine moramo povzeti tri važne nauke. Rad bi vas nanje opozoril: na prvem mestu smo mi in tisti narodi, ki so naši zavezniki v boju, od početka te vojne prišli iz stanja relativne slabosti k moči.

Na drugem mestu smo ob istem času videli, da je naša dežela prišla od dosti globoke tendence po separatizmu, do mišljenja, ki je temeljilo na prepričanju, da je samo s skupno akcijo mogoče doseči potrebne rezultate za nadzorstvo nad narodi. In končno smo na tretjem mestu razumeli, da ni mogoče trpeti določenih ustanov, ker ne morejo skupaj obstajati svobodne in nacifašistične vlade, ker te zadnje narava sama vodi k napadalnosti, narava svobodnih vlad pa pogosto pušča vrata odprta dobro premišljenim napadalnim načrtom sovražnika.

Razumevanje gornjih treh točk nam dovoljuje, da z polno jasnostjo vidimo, kakšno politiko je naša vlada zasledovala in jo zasleduje tudi danes.

S padcem Francije leta 1940 so se narodi svobodnega sveta z grozo znašli takorekoč na robu prepada. Samo Velika Britanija na zahodu in Kitajska na vzhodu sta bili v stanju, da se branita pred nesrečo, toda njun položaj je bil težak in dvomljiv. Demokratični narodi so bili takrat vojaško šibki; neposredni in mogočni sovražnik pa je bil močan in dobro pripravljen. Toda še preden smo prišli v ta položaj, se je naša dežela začela pripravljati na lastno obrambo. Nismo se smeli obotavljati. Morali smo na dolgo in trdo pot mobilizacije naših naravnih virov, naših velikih produktivnih možnosti, naših zalog človeškega potenciala, da se s tem obranimo in podpremo tiste, ki so se upirali napadalcem.

To je bila na področju zunanje politike važna odločitev. Od takrat smo precej napredovali. Mi in naši zavezniki smo prišli do moči, ki ne dopušča več nobenega dvoma o končnem uspehu. Vendar tega morda še dolgo ne bomo dosegli. Pred seboj imamo še neštete težave, imamo pa voljo, da vse izpeljemo. Odločitev, katero smo sprejeli in katero hočemo izpeljati do kraja, ne dovoljuje, da bi se omejevali samo na posamične napore. Epizoda ni politika. Ameriško ljudstvo je odločeno, da nadaljuje svojo pot skupno s svojimi zavezniki do končnega poraza sovražnika in do uničenja nacizma in fašizma. Odločeno je tudi, da koraka z zavezniki in vsemi narodi, ki si žele miru in svobode tudi po vojni, in sicer z namenom, da vzpostavi in utrdi tiste ustanove, brez katerih mir in svoboda ne moreta predstavljati trajne realnosti.

Ne moremo pristopiti k mednarodnemu sodelovanju in k soudeležbi pri odgovornosti kot član skupne družine, potem pa se vsemu odtegniti. Tvarna in duhovna politična sila svobodnih in demokratičnih narodov ni odvisna samo od našega polnega sodelovanja pri skupni stvari; vemo tudi, da je takšna soudeležba življenjski činitelj naše lastne moči. To je tako, kot n. pr. ne moreta biti ločena lok in podporni steber.

To povečanje naše moči pa ima posledice tudi v naši zunanji politiki.

Poglejmo najprej naše odnošaje do nevtralnih držav. V dveh letih, k. sta sledili Pearl Harborju v teku katerih smo zbirali našo moč in podpirali zaveznike, da so lahko vzdržali, so bili naši odnošaji z nevtralnimi deželami in njihovo stališče do naših sovražnikov posledica položaja, v katerem smo bili.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Pogoji De Gaulla za sestavo vlade

Pariz, 15. novembra

Po svoji izvolitvi za predsednika nove začasne vlade je predsednik Charles de Gaulle podal izjavo, kjer stavlja tri pogoje, na podlagi katerih je pripravljen predsedovati novi vladi: skupščina mora dati vladi tolikšno neodvisnost in oblast, ki je potrebna za izvrševanje njenih nalog; skupščina bo omejila svoj program samo na praktične možnosti in takoj pričela z delom, v katerem mora imeti prednost priprava ustave; vlada naj bi sodelovala z vsemi strankami, ki so zastopane v skupščini.

Brez dvoma — pravi De Gaulle — je potrebno, da je izvršna oblast v rokah narodnih zastopnikov, ki morajo prav tako odobriti sestavo vlade.

Predsednik Charles De Gaulle je povabil na sestanek voditelje večjih francoskih političnih strank, da bi se dogovorili o sodelovanju pri ustanovitvi nove začasne vlade za prihodnjih sedem mesecev, dokler ne bo skupščina sprejela nove ustave.

Menijo, da bo general De Gaulle porazdelil različna ministrstva na štiri dele z enako udeležbo komunistov, socialistov, naprednik katoličanov, druga ministrstva pa bo dal manjšim strankam. Voditelj naprednih katoličanov, Georges Bidault, bo verjetno tudi v novi vladi zunanji minister.

Novi neredi v Palestini

Oster protest židovskega sveta proti Bevinovemu stališču o Palestini - Sir Alan Cunningham, novi visoki komisar - Pomoč Židom, žrtvam rasnega preganjanja v Evropi, pravi predsednik Truman

London, 15. novembra

Težki neredi so izbruhnili v Palestini med stavko, katero je objavila židovska zveza kot protest proti ustanovitvi mešane anglo-ameriške komisije za preučevanje arabskega in židovskega vprašanja v Palestini, katero je najavil britanski minister Ernest Bevin v angleškem parlamentu. Po zadnjih poročilih je prišlo do številnih spopadov v ulicah Tel-Aviva med množico in palestinsko policijo. Število ranjencev je veliko. Množica je vdrla v vladna poslopja in jih zažgala. Gasilcem, ki so prihiteli k požaru, je zabranila gašenje. Na mesto spopada so prihiteli stražniki, vojaštvo in oklepni vozovi. Nekega stražnika so ugrabili.

Rabinsko starešinstvo je zapovedalo molitve v sinagogah. Posebno zborovanje židovske zveze so sklicali za ponedeljek v Jeruzalem.

V Washingtonu je javil zunanji minister Byrnes, da bo predsednik Truman imenoval v najkrajšem času svojega zastopnika v komisiji za palestinsko vprašanje.

Južno-afriška židovska zveza je objavila najostrejšo opozicijo proti novi Bevinovi palestinski politiki. Židovska zveza je izjavila, da Bevinovo stališče prepušča nadaljnje naseljevanje židovskega naroda v Palestini na milost in nemilost Arabcem, kar je popolnoma nasprotno črki in duhu Balfourjeve deklaracije in obveznostim, ki jih je Velika Britanija prevzela 1939 in pozneje angleška delavska stranka potrdila.

Bevinov govor

Besedilo izjave, ki jo je podal danes v angleški spodnji zbornici zunanji minister Bevin: «Vlada z največjo pazljivostjo preučuje vprašanje židovske skupnosti v njegovi celoti, vprašanje, ki je nastalo zaradi nacističnih preganjanj v Nemčiji in zaradi razmer, ki so iz tega sledile. Res je sicer, dokler evropske razmere ne bodo urejene, ne bo mogoče sprejeti dokončnega sklepa o bodočnosti velikega števila ljudi različnih ras, ki so trpeli pri teh preganjanjih. Trpljenje, ki so ga prenašale žrtve nacističnega preganjanja, med katerimi je bilo veliko število Židov, je brez primere v zgodovini sveta.

Židovsko vprašanje je veliko človeško vprašanje. Ne moremo sprejeti misli, da bi bilo treba Zide izgnati iz Evrope in jim ne bi dovolili živeti v vseh državah brez razlike, kjer bi mogli s svojimi sposobnostmi sodelovati pri obnovi evropske blaginje.

Pred nedavnim smo dobili prošnje za dovoljenje velikega naseljevanja v Palestini. Palestina more pripomoči k rešitvi vprašanja, toda sama ga ne bo mogla rešiti.

Vlada hoče preučiti vsako možnost, po kateri bi se dalo doseči izboljšanje. Palestinsko vprašanje je samo po sebi zelo zapleteno. Mandat nad Palestino nalaga državi mandatarki nalogo, da olajšuje židovsko naseljevanje ter pospešuje celotno kolonizacijo dežele. Država, ki ima mandat nad Palestino, pa ima istočasno tudi nalogo skrbeti, da ne bo to škodovalo ostalemu prebivalstvu.

Tako ima vlada dvojno obveznost: do Židov in do Arabcev.

Vlada se je na vse načine trudila, da bi našla kak izhod, da bi mogli Arabci in Židje živeti skupno v miru in sodelovati za dobrobit dežele, toda vsi ti napori so bili brezuspešni.

Zgodovina Palestine je vse od početka mandata zgodovina trenj med židovsko in arabsko raso, trenja, ki so od časa do časa povzročila velike nerede. Ugotoviti moramo, da je bilo nemogoče najti pot do sporazuma med Arabci in Židi. Silno težko je najti spravo med njihovimi verskimi, jezikovnimi, kulturnimi, življenjskimi in miselnimi razlikami.

Po drugi strani obe stranki trdita, da imata pravico do Palestine. Prva utemeljuje to svojo pravico na tisočletno posest, druga pa na zgodovinsko vez, h kateri se pridružujejo še pobude za ustanovitev židovskega sedeža v tej pokrajini, do katerih je prišlo med prvo svetovno vojno.

Naloga, katero moramo zdaj rešiti je, najti način za spravo med temi nasprotnimi stališči. Odmevi tega spora segajo zelo daleč preko meje te majhne dežele, v kateri je nastal. Zionizem uživa močno podporo tako v Združenih državah, kakor v Veliki Britaniji, v dominionih in drugod. Človeštvo je pretreslo trpljenje, ki so ga zadnja leta prestali Židje pri preganjanju v Evropi.

Po drugi strani pa se je ves arabski svet postavil za Arabce v Palestini in zanje se je zadnje čase začelo zelo zanimati 90 milijonov njihovih verskih bratov v Indiji.

Če hočemo rešiti palestinsko vprašanje, se je treba ozirati ne le na enakost in človečnost, marveč tudi na dobre mednarodne odnošaje. Vsaka stran ima svoje obveznosti.

Vlada Združenih držav misli, da ne sme biti sprejeta nikaka odločitev, ki bi po njenem mnenju v veliki meri vplivala na palestinski položaj, brez predhodnega skrbnega posvetovanja z Arabci in z Židi.

Povabili smo vlado Združenih držav, naj sodeluje pri ustanovitvi mešanega angleškoameriškega preiskovalnega odbora z menjajočim se predsednikom, ki naj preuči vprašanje Židov v Evropi ter v luči uspehov tega preučevanja preučuje palestinsko vprašanje. Vesel sem, da lahko zbornico obvestim, da je vlada Združenih držav to pvabilo sprejela.

Prihod židovskih beguncev

Na krovu parnika «Princess Kathleen» je prišlo v Haifo 780 židovskih beguncev iz italijanskih in francoskih zbirališč. Begunci so se vkrcali v Tarantu.

Generalni poročnik sir Alan Cunningham je bil imenovan za visokega komisarja za Palestino na mesto maršala Gorta, ki je nedavno odstopil.

Cunningham ima zdaj 68 let ter se je boril že v prvi svetovni vojni.

Trumanova izjava o Palestini

Predsednik Truman je podal nekaj izjav o palestinskem vprašanju, Rekel je med drugim: «Zaradi poročil, ki sem jih dobil iz različnih strani o žalostnem položaju, v katerem so bili Židje kot žrtve nacističnih in fašističnih preganjanj v Evropi, sem poslal britanskemu ministrskemu predsedniku Attleeju dne 31. avgusta poročilo Earla G. Harrisona, po katerem bi z izdajo nadaljnjih sto tisoc dovoljenj za naselitev Židov v Palestini znatno izboljšali njihov položaj. Prepis pisma, ki sem ga poslal, smo dali na razpolago tisku. Še vedno zagovarjam stališče, ki sem ga zagovarjal v tem pismu.

Nato pa me je angleška vlada obvestila, da zaradi položaja v Palestini ne more sprejeti predlagane rešitve, da pa se kar najbolj živo zanima za položaj Židov v Evropi. V naslednjih razgovorih med našo in angleško vlado so predlagali ustanovitev mešanega angleškoameriškega preiskovalnega odbora, v katerem se predsednika izmenjujeta, tako da je predsednik enkrat Američan, drugič Anglež; ta odbor naj do podrobnosti preuči celotno palestinsko vprašanje.

Ker cenimo veliko važnost tega vprašanja in smo prepričani, da bo takšen odbor znatno pripomogel k pravični ter istočasno človečanski rešitvi, smo pristali nanj.

Položaj v Nemčiji

Poročilo maršala Montgomeryja - Pomanjkanje električnega toka v Berlinu

Berlin, 13. novembra

Maršal Montgomery je izjavil na tiskovni konferenci, da bi morala zavezniška uprava v Nemčiji dolgo časa trajati ter pri tem poudaril, da resnična važnost tega, kar se v Nemčiji danes dela, ni v takojšnjem učinku, temveč v ohranitvi svetovnega miru za dolgo dobo.

Ko je govoril o upravi Nemčije, je izjavil, da razdelitev Nemčije zaradi vojaške zasedbe v štiri področja ne pomeni, da je Nemčija razdeljena v štiri ločene države. Francoske pomisleke glede tega bodo s časom rešili.

Na angleškem zasedbenem področju so tri važne stranke: socialno demokratska, krščansko-demokratska in komunistična. Maršal Montgomery je rekel, da njegova politika pospešuje razvoj strank izven angleškega zasedbenega področja. Montgomery je ukazal funkcionarjem vojaške vlade, naj izvajajo čim manjše nadzorstvo nad delavskimi sindikati. Dolžnost sindikatov bi bila, da vzgajajo Nemce, toda prej morajo zavezniki vzgojiti sindikate same.

Odgovornost za begunska taborišča prehaja postopoma v roke ustanove UNRRA, ki je zdaj na tem področju ustanovila 156 oddelkov. Na podlagi potsdamske konference se mora 4 do 8 milijonov beguncev preseliti na angleško zasedbeno področje.

Poročajo, da je sovjetsko odposlanstvo v Nürnbergu izjavilo, da bo moral razpravi prisostvovati tudi bivši Hitlerjev namestnik Rudolf Hess, kljub svoji dozdevni izgubi spomina.

Hess je podvržen trenotno vrsti psihiatričnih preiskav, ki bodo določile, ali bo zmožen priti na razpravo z ostalimi nacističnimi voditelji ali ne.

Obnova v Berlinu

V Berlinu je bil običajni sestanek zavezniških poveljnikov pod predsedstvom sovjetskega generala Smirnova. Zavezniški poveljniki so podpisali načrt za obnovitvena dela v zadnjem četrtletju 1945. Izdali so posebno odredbo, s katero morajo nemške oblasti napraviti seznam vseh porušenih in zapol porušenih stavb in pozvati lastnike, da izvedejo potrebna popravila. Zavezniške oblasti so z veseljem ugotovile, da so dobave premoga v Berlinu v zadnjih desetih dneh dosegle 18000 ton, več kot so prvotno predvideli.

«United Press» javlja, da je berlinski župan izdal ukaz, s katerim odrejuje, da ob sončnem zahodu zaprejo vse kavarne, gostilne, nočne in druge zabavne lokale, da prihranijo električno energijo. Odredba, ki stopi takoj v veljavo, velja tudi za trgovine, izvzete so samo lekarne in trgovine z živili.

Poljski socialisti o bodočih volitvah

London, 15. novembra

«International News Service» poroča, da je najmočnejša poljska stranka, to je socialistična, sklenila pristopiti k koalicijskemu bloku vseh demokratskih strank pri bodočih volitvah. Socialisti podpirajo sodelovanje med Združenimi državami, Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo, kar je trdno zagotovilo miru.

Maršal Tito dopisniku londonskega "Timesa,,

London, 15. novembra

Po zmagi edine liste ljudske fronte pri volitvah je ministrski predsednik federativne in demokratične Jugoslavije, Josip Broz-Tito, dal dopisniku londonskega lista «Times» izjavo, v kateri pravi, da bi zdaj rad videl, če bi začela opozicija v deželi delovati. Proti tistim, ki nasprotujejo politiki sedanje vlade ne bodo uporabili nobenih neobičajnih ukrepov, ampak se bodo zanašali le na dosedanjo politiko. O kakšnem dovoljenju za delovanje opozicije, ki živi v tujini, pa ne more biti govora v demokratični in federativni Jugoslaviji, je zatrdil ministrski predsednik. Razlog za to je stremljenje te opozicije, da bi z vplivanjem zahodnih demokracij na razvoj političnega položaja v državi, uveljavila svoje nazore. To bi gotovo pomenilo novo vojno. Prav tako niso resnične trditve, da drži Jugoslavija pod orožjem večje množine vojske, ki bi jo lahko demobilizirali in uporabili za druge namena.

Zadnje priprave za nürnberško razpravo

Nürnberg, 15. novembra

V bleščeči luči reflektorjev so bili včeraj javni tožilci, obramba, časnikarji in fotografi pol ure na svojih mestih pri glavni skušnji za zgodovinsko razpravo proti glavnim vojnim zločincem, ki se bo pričela prihodnji teden v Nürnbergu.

Z velikim zadovoljstvom so sprejeli telefonsko napravo, ki bo omogočala, da bodo lahko vsak trenotek takoj prenašali prevod obtoženčevih besed v stirih jezikih: v angleščini, ruščini, francoščini in nemščini.

Včeraj se je sestalo z zavezniškimi dopisniki 18 nemških branilcev. Izrazili so svoje začudenje nad «čudnim postopkom» mednarodnega vojaškega sodišča. Ko pa so jih vprašali, če verujejo, da bo sodišče z obtoženci pravično ravnalo, je večina zagovornikov izjavila, da so jih ugodne izkušnje, ki jih imajo z zavezniškimi vojaškimi sodišči, prepričale, da bodo z njihovimi strankami pravično ravnali.

Severnoameriški senator Claude Pepper, ki je prišel v Nürnberg, da bi se seznanil s postopkom pri sodišču in ki je bil prisoten pri zasliševanju Streicherja, Rosenberga, Jodla in Raederja, je izjavil, da bo potek te razprave zelo zanimiv in popolnoma različen od kakega slovesnega prekega soda.

O nacističnih obtožencih pa je Pepper izjavil: «So zelo potrti in potlačeni, kar je najboljše nasprotje teorije o nadvrednosti njihove rase in opazil sem na primer, da je tudi Streicher izgubil svoje prepričanje.»

Predlog o preložitvi

Sodnik Robert H. Jackson, glavni tožitelj Združenih držav na prihodnji razpravi v Nürnbergu, je izjavil, da sta Sovjetska zveza in Francija pristali na ameriško zahtevo vpisati v seznam obtožencev Alfreda Kruppa von Bohlen und Halbach na mesto očeta Gustava.

Istočasno je Jackson zahteval preložitev razprave za dvanajst dni, in sicer na 2. december. Sodišče je obvestilo, da bo o obeh zahtevah odločilo pozneje.

Po soglasnem poročilu zdravniške komisije, ki pravi, da boluje stari Krupp za možgansko oslabelostjo in ni v stanju prenesti razprave, so francoski in sovjetski tožitelji popolnoma spremenili svoje zadržanje. «Associated Press» javlja, da pričakujejo skorajšnjo smrt starega Gustava Kruppa.

Britanski tožilec, Sir David Maxwell Fyfe, je nasprotoval nadomestitvi in trdil, da mora biti stari Krupp sojen tudi, če bi bil obsoten. Britanski tožilec je izjavil, da je proti vsaki preložitvi razprave.

Na današnjem zasedanju sodnega dvora je Jackson izjavil, da so zbrani dokazi proti Gustavu Kruppu enaki tistim, ki so jih zbrali proti sinu.

«Associated Press» je javil, da bodo uporabili kot obtožni material zapisnike, ki vsebujejo približno 30.000 besed, napisanih po telefonskih razgovorih med visokimi nacističnimi uradniki med priključitvijo Avstrije.

Prepise omenjenih telefonskih pogovorov je našel dopisnik «Associated Press», Daniele de Luce, med ruševinami vojnega ministrstva v Berlinu. Izvedelo se je, da bodo te listine uporabili v prvem delu obtožbe proti obtožencem kot «skupni načrt zarote».

Bolgarska vlada uvaja posebno nadzorstvo

Sofija, 15. novembra

Izvršni odbor bolgarske domovinske fronte je odločil organizirati posebne opazovalne komisije, ki bodo nadzorovale potek volitev 18. novembra. Komisije bodo sestavili iz zastopnikov organizacij svobodnih poklicev, častnikarjev ter članov bolgarskih opozicionalnih strank, ki pa se volitev ne udeležijo. Skupina sovjetskih pisateljev in novinarjev, med katerimi so dopisniki «Pravde» in «Izvestja» je prispela v Sofijo.

GOSPODARSTVO

UNRRA razpolaga trenotno z vsoto 1.270.087 dolarji, t. j. 70% vsote, ki so jo odobrili ali se zanjo obvezali zavezniški narodi. Od 54 držav, ki so leta 1944 pristopile k ustanovi UNRRA, se jih je 28 obvezalo, da bodo prispevale k manipulacijskim stroškom. Ena in trideset držav so naprosili, naj bi prispevale, ostale države pa so razbremenili, ker so bile med vojno zasedene od sovražnika. Skupno so imenovane države odobrile znesek 23.032.849 dolarjev, vendar ta znesek do začetka prihodnjega leta ne bo razpoložljiv. Znesek 573.500.655 dolarjev morajo še odobriti. Od te zadnje vsote bodo Združene države nakazale 550 milijonov dolarjev.

V kratkem bodo začeli v Neaplju gradîti deset modernih žerjavov z avtomatskimi rokami. Šest izmed njih jih bo lahko dvignilo po eno in pol do tri tone; ostali bodo imeli tri do štiri tone nosilnosti. Celotni stroški gradnje bodo znašali okrog 100 milijonov dolarjev.

V teku so trgovinska pogajanja med Poljsko in Finsko. Poljska je že podpisala trgovinsko pogodbo s Švedsko. Dobaviti ji bo morala 1.000 ton kreozotovih olj. Na Poljsko bodo uvažali proizvode švedske kemične industrije.

Poljska in Sovjetska zveza sta podpisali trgovinsko pogodbo o petrolejskih dobavah iz Sovjetske zveze.

Obratovati je pričela prva turbina vodne električne centrale Keguma, ki jo še vedno obnavljajo. Kapaciteta te turbine je 17.500 kilovatov. Pri delih so se zlasti izkazali delavci iz Leningrada in drugod.

Francoska vlada je kupila 15.421 ton valjanega jekla za 1.267.621 dolarjev, in sicer od ameriške komisije za likvidacijo vojnega materiala v tujini.

TRŽAŠKA KRONIKA

«Jervis» je storil svojo dolžnost

V Tržaškem zalivu se je zasidral slavni torpedni rušilec

V tržaškem pristanišču je zasidran torpedni rušilec «Jervis», ena izmed najslavnejših angleških vojnih ladij, ki si je pridobila sloves kot spremljevalka konvojev v Sredozemlju kot mogočna bojna edinica in kot pogumna napadalka na sovražne postojanke na kopnem.

«Jervis» je priplul v Sredozemlje leta 1940, nekaj dni po propadu Francije. Ostal je v Sredozemlju do maja leta 1944, ko se je še pravočasno vrnil v Anglijo, kjer se je udeležil invazije v Normandijo, ki je zadala zadnji udarec Nemčiji.

V prvem času svojega bivanja na Sredozemlju je «Jervis» na čelu torpednih rušilcev pod poveljstvom kapitana P. J. Macka spremljal številne zavezniške konvoje, ki so bili namenjeni na Malto, preživel številne letalske napade in čestokrat zapletel v boj sovražne pomorske sile.

Nepozabno dejanje je izvršil «Jervis» aprila 1941, ko so Nemci napeli vse sile, da bi zasedli Suez in na ta način zagospodovali nad Sredozemljem.

Nemci so v svojih bojih proti Italiji in Libiji ter proti Balkanu in Grčiji uporabljali taktiko klešč. Slaba sovražna točka je bila kratka pomorska zveza med Italijo in Tripolisom. Britanske pomorske sile so osredotočile vso svojo moč, da bi preprečile prehod osnih konvojev na tem področju. «Jervis» je stopil v akcijo na čelu treh drugih rušilcev.

Bitka ob luninem svitu

V neki mesečni noči je kapitan Mack zagledal konvoj petih nemških trgovskih ladij, ki so ga v smeri proti Tripolisu spremljali trije rušilci.

Kapitan se je odločil za bitko. Vse svoje edinice je razpostavil tako, da je vsaka izmed njih lahko opazila sovražne objekte, ki jih je razsvetljevala mesečina. Bitka je bila trda in dolga. Uradni list «Sredozemsko brodovje» je o bitki poročal takole: «Bil je divji prizor. Dim, ki ga je povzročil požar na sovražnih ladjah, je veter nosil preko morja, ki je bilo razbesnelo od eksplozij. Britanski rušilci so pluli sem ter tja in napadali v majhnih skupinah. Eden izmed rušilcev «Mohask» je bil večkrat torpediran. Večji del krme je odneslo. Ladja se je pričela potapljati. «Jervis» in neki drugi rušilec sta rešila 168 častnikov in mornarjev. Med njimi je bil tudi poveljnik ladje. Med reševanjem so mornarji v zboru prepevali».

Kot maščevanje za izgubo «Mohaska» so štirje angleški rušilci potopili tri sovražne rušilce in pet trgovskih ladij. Eno izmed njih so pozneje našli nedaleč od tuniškega pristanišča Sfax. V svojem poročilu je kapitan Mack opisal akcijo kot «spopad vzdolž Sfaxa».

Maja 1941 je bil «Jervis» skupaj z drugimi ladjami žrtev besnosti nemškega letalstva med bitko na Kreti. «Jervis» je bila ena izmed redkih ladij, ki je ostala nepoškodovana.

Po teh spopadih je nastopil za neukročeno «Jervis» majhen odmor. Julija 1941 je «Jervis» prevažal zaloge za zavezniško posadko, ki je obkoljevala Tobruk; novembra pa je pomagal v bojih na Cirenajki. Začetkom 1942 je Rommel znova napadel in prišel do El Alameina. V vsej tej dobi je «Jervis» spremljal konvoje in napadal.

V pomoč osmi armadi

Leta 1942 je poveljnik Mack odpotoval v Anglijo, ker je postal poveljnik nove ladje. Postal je kontreadmiral. Ko je bil na poti na novo službeno mesto, se je z letalom ponesrečil in umrl.

Zgodovinski napad osme zavezniške armade pri Alameinu se je začel oktobra 1942 Napad se je spremenil v beg. «Jervis» je oneiral na šibki sovražnikovi točki med Sicilijo in Bizerto in bil do konca poraza osne armade na področju Capo Bon maja 1943 na čelu skupine rušilcev, ki so prišli iz Malte. Po bitkah in bombnih napadih se je «Jervis» po bitki za Dodekanez novembra 1943 vrnil iz Alexandrije v zaliv Alinda in tam nadaljeval svoje delovanje.

Ko se je januarja 1944 izvršilo izkrcanje, je bil «Jervis» na čelu majhne skupine rušilcev. Izmed osmih rušilcev, ki so v začetku tvorili skupino, so ostali samo trije: «Javelin», ki je bil v britanskih vodah, «Jervis» in «Janus», ki sta se udeležila začetnih bojev; vse druge rušilce so potopili. Dne 21. januarja istega leta je ladjo «Janus» potopil zračni torpedo. «Jervis» je zadela raketna bomba. Odrezala mu je zadnji del, toda žrtev ni bilo. Ladja se je zaradi potrebnega popravila zatekla v Neapelj.

Izkrcanje v Normandiji

Že prihodnji mesec je «Jervis» v spremstvu odpotoval proti Gibraltarju, kjer so ga znova opremili. Maja 1944 je bil v Portsmouthu v Angliji pripravljen, da se udeleži izkrcanja v Normandiji.

Neki stari mornar, ki je pripadal torpednemu rušilcu, je dejal gostu na krovu ladje v Portmouthu: «Ne more biti ničesar resnično velikega, če ni «Jervisa». «Jervisa» ne bodo nikoli potopili».

Mornar je prerokoval resnico. V Rokavskem prelivu in v Sredozemlju je «Jervis» kljuboval vsem bombam in granatam ter izvrševal svojo nalogo. Bombardiral je sovražnika, nadzoroval zveze z domovino in ponoči plul po vodah, ki so bile polne min.

Med boji vzdolž normandijskega obrežja je rušilec trčil s prevozno ladjo, ki se ni mogla zasidrati zaradi močnega vetra. Škoda je onesposobila obe ladji, toda avgusta 1944 je bil «Jervis» prisiljen, da odpulje na popravilo v Belfast v severni Irski. Imel je močne poškodbe. Devet mesecev je ostal v zalivu, potem pa je na čelu sredozemskega brodovja spet postal slaven. Vojna v Evropi je bila že končana, ko je «Jervis» zapustil Belfast. Gibraltar je preplul 7. junija 1945 in stopil v Sredozemlje — umirjeno Sredozemlje, kjer sta ugasnila bes in vojna vihra.

Zdaj namerja moštvo «Jervisa» svoje topove proti nebu in gleda svoja torpeda — te hitre prinašalce smrti. Vsi so prepričani, da šest dolgih vojnih let ni bilo zaman in da bo mogoče zdaj in pozneje z mirnimi sredstvi ohraniti svobodo in sožitje vseh narodov.

Likvidatorica židovske imovine obsojena na deset let ječe

Njen sodelavec oproščen

Včeraj se je pred izrednim sodiščem nadaljevala razprava proti Schellander-Panizzoni z zaslišanjem še preostalih prič.

Po končanem zaslišavanju je prevzel besedo javni tožilec in opisal raane sisteme, ki so jih Nemci izvajali po vsej Evropi proti Židom. Pristavil je, da so se v Trstu vsi zgražali nad temi preganjanji, toda ta bolestni krik ni segel v srce Schellanderjeve, ki je sprejela nalogo, ki ji jo je podelil Vrhovni komisar, kateremu je služila ne samo z nepopisno vnetostjo, ampak s pravo strastjo. Osebno je izvrševala popise inventarjev ter izrševala likvidacije z največjo strogostjo, proti uradnikom, ki jim je morala izplačevati odpravnine, pa se je vedla s pravim sadizmom. Njena krivda o sodelovanju je jasna, ker je pri izvrševanju svojega delovanja vestno sledila odredbam Vrhovnega komisarja.

O obtožbah v zadevah Osvaldella in Jakliča je javni tožilec rekel da po izpovedih prič izhaja odgovornost Schellanderjeve. Javni tožilec je spoznal Panizzonija za krivega, čeprav se je ta skušal izgovarjati da je živel v tako slabih razmerah, da je moral sprejeti delo, ki mu ga je ponudila Schellanderjeva.

Ob zaključku svojega govora je javni tožilec zahteval za Schellanderjevo 10 let in za Panizzonija 4 leta, 6 mesecev in 10 dni ječe.

Odvetnik Turola je pričel svoj obrambni govor in opisal osebo Panizzonija, ki je moral večkrat prekiniti svojo kariero zaradi vojaške službe; njegove zveze s Schellanderjevo so bile zgolj poklicnega značaja. Odvetnik Turola je zatrdil, da njegov varovanec ni zakrivil nič drugega kot to, da je sestavljal kupoprodajne pogodbe. Po Jakličevi izjavi je upal, da bo javni tožilec umaknil obtožbo. Zahtevi po oprostitvi, ki jo je stavil odvetnik Turola, se je pridružil tudi odvetnik Verri, ki je naglasil poštenost svojega varovanca, s katerim ga veže osebno prijateljstvo.

Odvetnik Tromba je v svojem obrambnem govoru navedel vse elemente razprave: Kako je Schellanderjeva morala sprejeti poverjeno nalogo, ker čeprav je bila italijanska državljanka, so jo vpisali v seznam pripadnikov nemške narodnosti, ki so imeli enake dolžnosti kot Nemci. Rekel je, da je Schellanderjeva sodelovala samo v zakoniti obliki, dovoljeni ali nedovoljeni, ki so ji jo naložile nemške oblasti in kot navadna likvidatorica nekaterih židovskih tvrdk. Izključil je odgovornost Schellanderjeve v primerih Osvaldella in Jakliča in je zaključil svoj govor z zahtevo po oprostitvi obtoženke.

Po dolgem posvetovanju je sodni dvor spoznal Schellanderjevo za krivo sodelovanja z nemškim okupatorjem in obtožbe v zadevi Josipa Jakliča ter jo obsodil na 10 let ječe, na trajno izgubo pravice do javnih služb, plačilo sodnih stroškov ter na dve leti nadzorstva po prestani kazni, oprostili so jo obtožbe, da je povzročila aretacijo in deportiranje v Nemčijo Bruna Osvaldella, ker tega ni zakrivila, Panizzona so oprostili obtožbe sodelovanja naradi pomanjkanja dokazov in obtožbe v zadevi Jaklič, ker tega ni zakrivil.

Predsednik sodišča je bil Del Quercio; javni tožilec Piccoli; ljudski sodniki so bili Robba, Franzot, Alesani in Janovitz.

Obvestilo

Spodaj navedene osebe uslužbene pri A.C.E.G.A.T. so vložile na Komisijo za čiščenje prošnje za zopetni sprejem v službo: Baroncelli Isidoro, Barilli Enrico, Bussani Carlo, Chiriaco Giuseppe, De Luca Giovanni, Dapas Antonio, Fiocco Aurelio, Grandis Mario, Gervasio Francesco, Merolillo Giovanni, Martinis Giovanni, Marini Paolino, Nicolini Emanuele, Napoli Giovanni, Petchich Vittorio, Protti Augusto, Paoletti Vittorio, Santon Orio, Salemme Vincenzo, Zanor Ellero, Zoratto Angelo.

Kdor koli bi imel zoper navedene osebe kakšne pripombe, naj to sporoči na urad Komisije za čiščenje, najkasneje v sedmih dneh po objavi tega obvestila. Naslov: Komisija za čiščenje, Trst, ulica Nizza 16.

PREHRANA

Piškoti. Za tekoči mesec lahko potrošniki namesto kruha prevzamejo piškote, in sicer na 10 odrezkov živilske nakaznice.

Bolniki lahko namesto rib prevzamejo po 250 gr jajc v prahu. Cena je določena 440 lir za kg.

Rdeči križ za mesto Trst in pokrajino javlja, da bodo uradi v ul. Cicerone 8/vis. priti. in v ul. Carducci 4/priti. uvedli enoten urnik. Uradne ure za stranke bodo samo od 8.30 do 13. ure, izvzemsi nedelje.

ZANIMIVOSTI

Newyorški muzej lepih umetnosti, ki je eden izmed največjih te vrste na svetu, bodo povečali in prenovili po načrtu, za katerega izvedbo bodo porabili nad deset milijonov dolarjev. Umetnine, ki so v muzeju in ki jih cenijo na pol do ene milijarde dolarjev, bodo namestili v petih oddelkih: oddelku za staro umetnost, orientalsko umetnost, ameriško umetnost, dekorativno umetnost in galeriji slik. Februarja 1947 bodo praznovali 75-letnico ustanovitve muzeja.

* * *

V začetku novembra je zahodno od Hongkonga zadela neka kitajska ladja, na kateri je bilo okoli 2.000 vojakov, na mino. Ta nesreča je ena izmed najbolj tragičnih v zgodovini rečne plovbe. Vojaki so bili v času, ko se je pripetila nesreča, večinoma v kabinah. Računajo, da je ob tej priliki izgubilo življenje okoli tisoč pet sto vojakov. Rešili so tri kitajske žene, ki so bile na krovu, poleg tega pa tudi kapitana, ki je bil norveški državljan.

* * *

V Londonu so tatovi okradli sestro žene generala Mountbattena, lady Delamere. Odnesli so ji dragulje v vrednosti 4.000 funtov. Vendar pa nesreča ni tako velika, če upoštevamo, da cenijo imetje lady Delamere na okoli 1 milijon funtov.

* * *

Finski predsednik maršal Karel Gustav Mannerheim se trenotno zdravi na Madeiri. Ima močno poapnenje žil, proti čemur je mila klima na Madeiri zelo priporočljiva.

* * *

Koncem avgusta je znašalo število edinic britanske kraljevske mornarice 484. Med njimi je bilo: 15 bojnih ladij, 8 letalonosilk, 40 pomožnih letalonosilk, 47 križark, 111 torpedovk in 128 podmornic.

* * *

Na področju televizije je bil storjen ponoven pomemben korak. Odkrili so namreč način, na podlagi katerega je mogoče na isti valovni dolžini sprejemati sliko in zvok. Zdaj ne bodo več potrebni posebni oddajniki in sprejemniki za sliko in zvok posebej. Naprava je zelo občutljiva za časovno razliko. Uravnati jo je mogoče na desetmilijoninko sekunde. Iznašli so jo britanski znanstveniki.

* * *

Ameriška protivohunska služba, ki zdaj marljivo deluje na Japonskem, kjer raziskuje nemško vohunsko delovanje, je te dni odkrila nacistično skrivališče srebra in drugih dragocenosti. Vrednost odkritega zaklada cenijo na več kot 500 tisoč dolarjev. Menijo, da so hoteli Nemci ta zaklad preko Sibirije prepeljati v Nemčijo, pa so jim sovražnosti, ki so izbruhnile, to preprečile. Zaklad so odkrili ob priliki preiskave 15 velikih skladišč v Kiryu.

* * *

V začetku novembra je v svojem stanovanju na ameriškem zasedbenem področju zaradi srčnega napada umrla mati znane nemške filmske igralke Marlene Dietrich, Josephina von Losch.

* * *

V Parizu se je nedavno dogodila nesreča, katere žrtev je postal neki ameriški vojak. Padel je v prostor za dvigala Eiffelovega stolpa in se ubil. Višina, iz katere je treščil, je 102 metra. Eiffelov stolp je visok 295 metrov.

* * *

Sovjetska zračna ladja «Viktorya» se je po poletu nad Črnim morjem vrnila v Moskvo. Bila je v zraku 80 ur in izvršila važne znanstvene naloge, pri čemer je posebno preučevala preseljevanje rib. Na poti v Sevastopol je posadka preučevala gozdnato površino 500.000 akrov. Med vojno je služila kot shramba za vodik, iz katere so polnili opazovalne balone Rdeče vojske.

* * *

Vdova po Sergiju Staviskem, čigar finančne mahinacije in smrt so pred približno desetimi leti povzročile v Franciji politično krizo, se je v začetku novembra ponovno poročila. Vzela je ameriškega letalca poročnika Russela Cocka iz San Juana.

DOBAVA PLINA

Zaradi težav pri prevozu in zaradi zakasnitve ladij, v Trst ni prispel premog, ki je potreben za proizvodnjo plina.

Dopisnik VZN poroča, da je premog, ki ga je zahtevala Zavezniška vojaška uprava, na poti in ga bodo takoj, ko bo prispel v pristanišče, razložili in uporabili za proizvodnjo plina.

Po dosedanjih poročilih bi morale ladje, ki vozijo premog, priploti v Trst 21. t. m. V tem primeru bo mogoče dobaviti plin mestu po tri ure dnevno od 27. novembra dalje.

V Trstu in v Goriški pokrajini organizirajo razdeljevanje lesa za kurjavo.

Drva so že oddali. Sedaj preučujejo vprašanje cen. Prvo razdeljevanje bo v najbolj potrebnih tržaških okrajih. Vsaka oseba bo dobila po 15 kg.

Potrebni les bodo oskrbeli za pripravo jedi enkrat dnevno, in sicer v predelih, kjer ni niti plina niti elektrike niti drugih sredstev, s katerimi bi bilo mogoče kuhati.

V pogledu oglja je položaj zadovoljiv. V omejeni količini je naprodaj pri poljedelskem konzorciju.

Tržaška petrolejska družba predvideva proizvajanje novega posebnega kurilnega olja, ki ga bo pridobivala iz ostankov olja britanske mornarice in iz ostankov v bencinskih tankih. Izvedenci upajo, da bo mogoče pridobivati tega olja v zadostnih količinah.

Novo kurilno olje je boljše od gazolina, ki je predober in predrag za navadne potrošnike.

Obvestilo svojcem padlih partizanov

Zveza partizanov Julijske krajine javlja:

Odbor za počastitev padlih je sporazumno z odgovornimi oblastmi preložil datum, določen za prevoz in pogrebne svečanosti padlih partizanov. Zamuda je nastala zaradi težav s prevoznimi sredstvi. Navedeni odbor se še naprej trudi in zbira sredstva ter bo ob končanem delu javil v časnikih točni datum pogrebnih svečanosti za tiste, ki so padli v boju za osvoboditev.

Obvestilo partizanom

Zveza partizanov Julijske krajine sporoča, naj se javijo vsi tisti partizani, ki so jih redno demobilizirali, pa se nimajo odpustnic. Javijo naj se pri svojih oddelkih v coni A, da bodo tam uredili svoj položaj. Odpustnice bodo potrebovali takrat, ko bodo objavljene posebne odredbe o demobilizacijskih premijah.

Izdajanje osebnih izkaznic

Urad za izdajanje osebnih izkaznic v ulici San Carlo št. 2 nadaljuje z izdajanjem osebnih izkaznic osebam s primkom z začetnimi črkami «G», «H», «I», «L».

U uradu v ulici della Valle izdajajo osebne izkaznice osebam s primkom z začetnimi črkami «M».

«Dan premirja» v Gorici

Mimohod 88. divizije «Modri vragi» pred generaloma Moorom in Fryjem

TOVARNA ŽICE

dobavlja žice iz posebnih zlitin, izolirno gmoto za električne upore, prevleke žic in izvršuje predelave

Najhitrejša dobava

Naslovite vprašanja na naslov:

INDUSTRIA TRAFILATI ELETTROTECNICI - TERMICI

MILANO - via Ronchi, 24 (Miralago)

GORICA

Uporaba javnega imetja

V smislu okrožne naredbe št. 22 z dne 21. septembra 1945. za uporabo javnega imetja, ki obstoja v goriški občini, obveščamo, da je za: vso državno in samoupravno lastnino, izvzemši šolsko in vojaško lastnino; vso lastnino, ki je pripadala fašistični stranki in fašističnim sindikatom, zdaj razpuščenim in vsem njihovim panogam; vso lastnino, prej rabljeno ali zasedeno, v zakupu od fašistične stranke in fašističnih sindikatov in vseh njihovih panog; vso lastnino za javno uporabo, ki so jo imeli v posesti funkcijonarji in vodje fašistične stranke in ki je bila zapuščena pred osvoboditvijo, med osvoboditvijo ali po osvoboditvi zasedbenega ozemlja, ustanovijen «Švet», ki ga tvorijo finančni intendant kot predsednik odv. Nikolaj Tonkli in Bortolo Mischou, kateri zastopajo okrožnega predsednika, odnosno predsednika goriške občine.

Do tega imetja imajo pravico naslednja društva in ustanove: vlada in uprava okrožja in občine Gorica in vse njihove pripoznane ustanove; javni tisk; organizacije političnih strank; pripoznane protifašistične organizacije; občinske menze; pripoznane prosvetne mladinske in športne organizacije.

Prednost za dodelitev bodo imeli upravni odseki in ustanove vlade in okrožja in nato naslednje organizacije in ustanove: javni tisk; prosvetne, mladinske in športne ustanove, organizacije političnih strank vključno Narodno osvobodilni odbor v Gorici, občinska vlada in uprava v kolikor dokaže, da obstoječi prostori niso primerni.

Seznam posameznih nepremičnin lahko prizadeti pregledajo od 11 do 12.30 ure pri Finančni intendanci v Gorici, ulica Vittorio Veneto št. 3, I. nadstropje, soba št. 11.

Štirje častniki 88. divizije odlikovani z redom „Častne legije.„

Včeraj so izročili odlikovanje «Častne legije» štirim častnikom 88. divizije «Modri vragi». General Brainf E. Moore je odlikoval generala Fryja, polkovnika Le Sturgiona in Dunforta ter podpolkovnika Hainesa. Predsednik Združenih držav jim je podelil odlikovanja za posebne zasluge, ki so si jih pridobili v veliki vojni.

Odlikovanja so izročili včeraj zjutraj na trgu ob koncu ulice Crispi pred divizijskim poveljstvom. Slovesnosti je prisostvovala godba 88. divizije in oddelek strelcev 349. pešadijskega polka. Izročitvi odlikovanj je prisostvovala tudi večja množica ljudi, ki je odlikovance s simpatijami pozdravljala.

Oblasti, državne ustanove, urade in združenja vabimo, da svoja sporočila in vesti oddajo v uredništvu najkasneje do 13. ure. Uredništvo za Gorico je na korzu Verdi št. 30, prvo nadstropje.

Proslava dela

V nedeljo 18. t. m. bo v Gorici na pobudo okrožnih enotnih sindikatov za kulturna društva prva proslava dela. Manifestacije se bodo udeležencl udeležili z vozovi, na katerih bo predstavljeno delo raznih vrst obrti in poljedelstva ter trgovine v goriški pokrajini. Zborno mesto je na trgu Catterini ob 10. uri.

Stavka tiskarskih delavcev

Tiskarska stavka v Gorici traja že devet dni in ni nikakih znakov, da bi na kateri koli strani popuščali. Po sestanku, ki so ga imeli v ponedeljek v prostorih okrajnega urada za delo, med delodajalci in delojemalci, ni bilo nikakih pogajanj. Obe stranki vztrajata na zahtevah ter bo stavka trajala še nekaj časa, če ne bodo nastopili med tem novi dogodki, ki bi spor izgladili.

Razpis službenih mest

Z ministrskim dekretom so 5. oktobra objavili v Službenem listu razpis za sprejem 250 gojencev k policiji. Prošnje za sprejem je treba izpolniti na kolekovanih polah z 8 lirami in jih oddati s predpisanimi listinami do 10. decembra t. m. pri pokrajinskem predsedništvu, kjer dobe interesiranci tudi nadaljne informacije.

Izdajanje osebnih izkaznic

Danes izdajajo v Gorici — pri pristojnem uradu, nameščenem v poslopju trgovske šole, v ulici Roma št. 3 — osebne izkaznice s primkom z začetnimi črkami T in U; jutri v petek bodo izdajali osebne izkaznice osebam s primkom z začetnimi črkami V do W; Urad uraduje od 9. do 17.30 ure.

Povračilo denarnih vlog

Mnogo italijanskih državljanov, ki so bivali v tujini in so se pozneje vrnili domov, je vložilo svoje prihranke pri konzulatih in skrbstvenih poverjeništvih z namenom, da bi po svojem povratku v domovino prejeli, potom Stalne komisije za rimpatriacijo v Rimu, vrednost teh prihrankov v italijanskih lirah. Prejeli so tudi potrdilo, ki jim daje pravico do povračila in na katerem je označen tudi znesek njihove terjatve.

Zaradi vojnih dogodkov mnogo upravičencev ni še dvignilo teh svojih terjatev. Vsi tisti, ki še teh stvari njso uredili, naj takoj pošljejo izvirno potrdilo na zgoraj omenjeno komisijo, da jim bo izdala izplačilni nalog za povrnitev denarnih vlog.

Izredna doklada

Trgovska zveza sporoča, da je krajevni urad za Delo sporočil, da mora biti izredna doklada plačana za praznike med tednom, tudi če te dni delavci ne delajo in se splošno ne plačuje plač.

Trgovska zveza sporoča, da so določene cene naslednjim vrstam blaga: riž navaden za trgovce 25.30 lir za kg; za potrosnike 29.50 lir za kg; riž polfin za trgovce 28 lir; za potrošnike 22.50 lir; testenine iz tvornic v Vidmu in iz okoliških tvornic za trgovce 19.20 lir, za potrošnike 21.50 lir.

Otvoritev slovenskih srednjih šol v Gorici

V soboto, 17. t. m., bodo slovesno odprli slovenske srednje šole v Gorici. Srednješolci, tudi tisti, ki se še niso vpisali, naj se zberejo ob pol devetih pred šolskim domom v ulici Croce, od koder odidejo v spremstvu profesorjev v cerkev sv. Ignacija na Travniku, kjer bo ob devetih sv. maša s kratkim nagovorom. Vabljeni so tudi starši, da se čim številneje udeležijo otvoritvene službe božje.

Pouk se bo začel za dijake višje klasične gimnazije v ponedeljek, 19. t. m., ob devetih; za dijake učiteljišča v ponedeljek, 19. t. m., ob štirinajstih; za dijake nižje srednje šole v torek, 20. t. m., ob devetih, vsakokrat v šolskem domu.

Goriškim profesorjem

Goriški profesorji, ki so vložili prošnjo za namestitev na slovenskih srednjih šolah v Gorici, so naprošeni, da pridejo čimprej v šolski dom, kjer jim bo sporočeno, če so nameščeni ali ne. Vsi ti, ki so nameščeni in pa vsi redni profesorji naj pridejo v petek, 16. t. m., ob 11. uri dopoldne, h kratkemu skupnemu zborovanju v Šolski dom.

Ravnateljstvo slovenskih srednjih šol v Gorici

Izplačilo osvobodilne nagrade

Kot smo že včeraj v našem listu poročali, je določeno, da dobe izplačano osvobodilno nagrado tudi rameščenci hotelov, restavracij, gostiln, kavarn, barov, itd. po že objavljenih predpisih.

Vse tiste lastnike, ki se niso te nagrade izlačali, pozivamo, da to nagrado čimprej izplačajo. Za vsa pojasnila se lahko prizadeti obrnejo na Zvezo trgovcev v Gorici, ulica IX. Avgusta št. 11/II. nadstr.

Predhodni pregled bikov

Z ozirom na uredbo nanašajočo se na razmnoževanje živine, bodo tekom meseca novembra vršili običajen pregled bikov, namenjenih za javne in zasebne bikorejske postaje.

Vsi lastniki bikov, tudi že potrjenih pri prejšnjih pregledih, čez 10 mesecev starih (deset mesecev), so dolžni predložiti običajno prošnjo, na navadnem papirju, naslovljeno na Okrožno poverjeništvo za potrditev bikov pri Okrožnem Kmetijskem nadzorništvu, v ulici Duca d'Aosta št. 55, najkasneje do 22. novembra 1945.

Pristojbina za pregled znaša 204 lire za vsakega bika in bo povišana na 255 lir, če ne bo prošnja predložena v določenem roku. Vplačevanje mora biti izvršeno potom poštnih nakaznic, naslovljenih na Okrožno poverjeništvo za potrditev bikov pri Kmetijskem nadzorništvu - Gorica (v znesku je vštet tudi dvaodstotni splošni dohodninski davek).

PREHRANA

Razdeljevanje mortadele. Jutri bodo začeli razdeljevati na osebo po 100 gr mortadele. Cena je določena 65 lir za kg.

RADIO

Četrtek, 15. novembra

19 ženska ura (slov.); 19.20 sentimentalne pesmi; 19.30 plošče; 20 poročila v slovenščini; 20.15 poročila v italijanščini; 20.30 glasba za delavce; 21 komedija; 22.30 večerna glasba; 23 vesti v italijanščini; 23.10 vesti v slovenščini; 23.20 nočno zabavišče.

Petek, 16. novembra

6.30 glasba za dobro jutro; 7.15 poročila v slovenščini; 7.30 poročila v italijanščini; 10 prenos iz Vidma; 12.45 poročila v slovenščini; 13 poročila v italijanščini; 13.15 jazz orkester Luttazzi; 13.45 prenos; 14 pregled vesti; 16 prenos iz Vidma; 18.30 obvestila svojcem; 19 italijanska ženska ura; 19.30 plošče; 20 poročila v slovenščini; 20.15 poročila v italijanščini; 20.30 angleška lekcija; 20.50 plošče; 21 koncert komornega zbora, radio Trst; 22.15 napoletanske pesmi; 22.30 plesna glasba; 23 vesti v italijanščini; 23.10 vesti v slovenščini; 23.20 oddaja za Italijane v Angliji.

Glavni urednik: PRIMOŽ B. BRDNIK
Izdaja A. I. S.

CARLOS P. ROMULO 16.

PADEC FILIPINOV

General Harold George je bil prvi, ki mu je prišlo na misel, da bi lahko starim letalom P-40 dodali nosilce bomb. Na nekakšen nepojasnjen način se je to posrečilo izvesti tam zunaj na Bataanu. Štiri takšna letala so bila naše celotno letalstvo, ki je napadlo zaliv Subic, kjer so imeli Japonci pripravljeno veliko ladjevje za izkrcavanje močnih čet. Japonci, ki so vedeli, da mi ne razpolagamo z nobenim letalstvom za bombardiranje, niso pričakovali nobenega letalskega napada. Tako so bili popolnoma presenečeni, ko se je na njih iz jasnega spustila uničujoča toča bomb iz naših štirih letal P-40. Preden so zapustila naša letala zaliv Subic, je sedem sovražnih prevoznih ladij, nešteto motornih bark in drugih manjših ladij, v katerih so bili tisoči sovražnikovih vojakov, ležali na morskem dnu.

Pozneje smo v morskem toku, ki je prihajal iz zaliva Subic našli plavati rešilni pas, na katerem je bilo ime «USS Meritt». To je bila ena izmed pomožnih ladij, ki jih je general MacArthur poslal na Japonsko, ko je veliki potres uničil prestolnico Tokio, da bi prinesle nesrečnemu japonskemu prebivalstvu zdravila in živež.

Dva dni po presenečenju v zalivu Subic, dne 6. marca, je general MacArthur narekoval novo poročilo:

«Sovražnikovo delovanje je naš nepričakovani napad na zaliv Subic popolnoma zmešal. Vse njegove akcije so šibke in obrambnega značaja».

Naslednji teden je general Sutherland poslal po mene v šotor, katerega so postavili za predsednika Quezona pred vhodom v predor, kjer je bila nameščena bolnišnica.

Ta čudni šotor je bilo zelo zanimivo mesto, kjer smo imeli tajne dogovore. Vojaki so hodili mimo, ter nosili velike posode z odpadki iz bolnišnice. Prinašali so s seboj smrad po trohnobi in razpadajoči krvi. Vse bolniške odpadke smo morali sežigati. Celo to opravilo smo morali izvrševati zelo oprezno. Vse stvari smo sežigali na sončni strani, da ne bi dali sovražniku možnosti, da bi vzel ogenj za vodilo pri streljanju.

Kar mi je ob tej priliki povedal general Sutherland, je bila najslabša vest, ki sem jo dobil po napadu na Pearl Harbor. Najprej mi je pojasnil, da je treba vest držati v popolni tajnosti.

Potem mi je rekel: «General MacArthur je dobil ukaz, da mora zapustiti Corregidor s prvim prevoznim sredstvom, ki ga bo imel na razpolago. Zapustil bo Corregidor nocoj».

General MacArthur se je dvakrat upri ukazu, naj zapusti Corregidor in prevzame poveljstvo oboroženih sil Združenih narodov na jugozahodnem Pacifiku.

Odločil se je bil, da bo umrl s svojimi vojaki, če bo tako potrebno, na tem otočku. Slišal sem ga večkrat, kako je zatrjeval, da se ne bi nikdar živ predal.

Toda prišel je še tretji ukaz, tedaj od samega vrhovnega poveljnika, predsednika Združenih držav Franklina Delesana Roosevelta, tako da ni imel general nobene možnosti več, da bi se upri.

Dobil je ukaz, ki je veleval, da prevzame poveljstvo takoj.

Seveda je to pomenilo tudi visoko odlikovanje, ki ga je postavilo na položaj, katerega si je bil že davno zaslužil. Na takšnem mestu bo mogel tudi storiti največ, kar je mož storiti dolžan. Toda za nas, ki smo ostali brez njega na otoku Corregidorju, je to pomenilo toliko kot smrtna obsodba.

General Sutherland mi je pojasnil položaj generala MacArthurja v šotoru izven predora.

«General upa, da nam bo lahko bolje služil tam zunaj v Avstraliji. Možnosti, da koristi nam in stvari, so tukaj zelo omejene. Iz Avstralije bo mogoče uspel, da nam pošlje pomoč».

General Sutherland je dodal nekaj, kar sicer ni bilo vredno pametnega generala, ampak pristnega Amerikana: «Upam, da nam bo poslal toliko težkih bombnikov, da bomo iz teh prekletih Japoncev naredili ješprenjevo kašo!»

Zelo me je skrbelo, kako naj raztolmačim našim vojakom žunaj v strelskih jarkih položaj, ki je s tem nastal.

«Bojim se, da bo to pomenilo močan udarec za duha naših čet tam zunaj», sem oklevajoče izustil.

«Ne bo», je rekel general Sutherland nejeverno. «Nihče ne pozna naših težav in položaja bolje kot general MacArthur».

Želel sem si, da bi mogel deliti njegovo zaupanje, ko je mirno stopal, iz šotora. Ko sva tiho šla proti vhodu v predore, se mi je zdelo, da položaj Corregidora ni bil še nikoli tako brezupen in šibek. Spominjam se, kako sem na Novega leta dan prvič pogledal na njegove pečine in si mislil: «Kakšni peklenski otoki! Tukaj nas bodo obkolili in oblegali!»

Moje turobno prerokovanje se bo uresničilo. Zdaj nas zapušča še general MacArthur.

Sledil sem generalu Sutherlandu skozi vhod v stranski hodnik, kjer je bila moja pisarna in se vsedel k pisalni mizi. Bil sem duševno popolnoma zlomljen.

Naenkrat me je nekdo potrepljal po rami. Vsa moja temna zaskrbljenost je izginila. Samo ena roka na svetu vas more potreplati s takšno samozavestjo. Ozrl sem se in zagledal izčrpan, toda smejoč se obraz generala MacArthurja. Takoj sem dobil občutek, da se bo vse dobro končalo.

«Želim spregovoriti s Vami nekaj besed!»

Stopili smo iz stranskega hodnika v glavni predor. Približno uro sva hodila sem ter tje po kamenitem podu med radovedno opazujočimi vojaki, ki so sloneli ob stenah. Premišljal sem, kaj bi si mislili, če bi vedeli, da general MacArthur odhaja. Samo zelo maloštevilni v glavnem stanu so vedeli, da bo še iste noči odpotoval.

Njegova roka je slonela na moji rami, ko sva korakala po predoru.

Ta pogovor se mi je zdel tako važen, da sem ga napisal besedo za besedo v svoj dnevnik.

Vedel sem, da general MacArthur še veruje, da bo pomoč prišla. Do zadnjega trenotka nam je dokazoval, da bomo mogli vzdržati. Povedal je vsem svojim glavnim poveljnikom, kaj morajo storiti na položajih na polotoku Bataan. Ni bilo treba za to nikakšnih zemljevidov, vprašan